

به نام خدا

طرح درس کلاس تاریخ اجتماعی ایران

۱۴۰۳-۱۴۰۴

جلسه	موضوع	توضیحات	منابع
۱	آشنایی و مقدمه	-----	-----
۲	تاریخ اجتماعی چیست؟ (۱)	تاریخ‌نگاری پیش از مدرنیته تاریخ کهن / انقلاب رانکه تاریخ سیاسی و دیپلماتیک	مرگ گذشته، جان هرولد پلام
۳	تاریخ اجتماعی چیست (۲)	مکتب آنال در تاریخ‌نگاری و تاریخ کلی تاریخ اجتماعی در برابر «جامعه‌شناسی تاریخی»، «انسان‌شناسی» و «قوم‌نگاری تاریخی»	خانه‌های تاریخ، آنا گرین و کاتلین تروپ
۴	مسائل اصلی تاریخ اجتماعی (۱)	مسئله شمول و چالش بی‌صدایان تاریخ مسئله تعمیم و راه‌حل‌هایش	تاریخ اجتماعی، مایلز فربرن
۵	مسائل اصلی تاریخ اجتماعی (۲)	مسئله شباهت‌ها و تفاوت‌های تاریخی مسئله فهم «دیگری» و چالش‌های هرمنوتیک	تاریخ اجتماعی، مایلز فربرن
۶	تصویر عمومی از یک جامعه غیرمدرن (۱)	حکومت و اقتصاد در جامعه غیرمدرن چطور کار می‌کردند؟	جامعه‌های ماقبل صنعتی، پاتریشیا کرون
۷	تصویر عمومی از یک جامعه غیرمدرن (۲)	فرهنگ، دین و فرد در جامعه غیرمدرن	* جامعه‌های ماقبل صنعتی، پاتریشیا کرون * بازمانده‌هایی از فرهنگ دوران جاهلی در تمدن اسلامی، ادوارد وسترمارک
۸	ایران چیست و چگونه تاریخ آن را نوشته‌اند؟	هویتی قدیمی یا برساخته‌ای جدید مسئله پراکندگی، حاکمیت چندگانه و تفرقه	* هویت ایرانی؛ از دوران باستان تا پایان پهلوی، احمد اشرف * پیدایش ناسیونالیسم ایرانی: نژاد و سیاست بی‌جاسازی، رضا ضیاء‌ابراهیمی
۹	شاه، نظام شاهنشاهی و آرمان‌های شاهی	شاه کیست؟ چه نقش‌هایی در جامعه ایرانی برعهده داشته است و چرا «مملکت شاه می‌خواهد»؟	مقاومت شکننده، جان فوران

۱۰	ایل: فراتر از یک خانواده	آیا ایران را ایل‌ها ساختند؟ یا ایل‌ها ایران را خراب کردند؟	مقاومت شکننده، جان فوران
۱۱	بعد از ایل: روستا و شهر در ایران	یکجانشینی چه مزیت‌هایی داشت و در کدام موارد از کوچ‌نشینی بدتر است؟	مقاومت شکننده، جان فوران
۱۲	صداهاى فراموش شده تاریخ (۱): زنان	آیا زنان تاریخی متفاوت از مردان دارند؟ چگونه می‌شود صدای حذف‌شده زنان را به عرصه تاریخ بازگرداند؟	زبان سیلو و مردان بی‌ریش، افسانه نجم‌آبادی
۱۳	صداهاى فراموش شده تاریخ (۲): فرودستان شهری	تاریخی غیر از تاریخ نخبگان، چه زوایایی از زندگی ایرانیان را برملا می‌کند؟	مردم در تاریخ معاصر ایران، پرواند آبراهامیان
۱۴	جمع‌بندی و پایان	-----	-----

- منابع اصلی درس:

خانه‌های تاریخ (۱۴۰۰) آنا گرین و کاتلین تروپ، ترجمه بهزاد کریمی، تهران، نشر مرکز.

جامعه‌های ماقبل صنعتی: کالدشکافی جهان پیشامدرن (۱۳۹۵)، پاتریشیا کرون، ترجمه مسعود جعفری، تهران: ماهی

مقاومت شکننده: تاریخ تحولات اجتماعی در ایران (۱۳۸۶) جام فوران، ترجمه احمد تدین، تهران، موسسه فرهنگی رسا

- منابع فرعی:

تاریخ اجتماعی: مسائل، راهبردها و روش‌ها (۱۳۹۴)، مایلز فریرن، ترجمه ابراهیم موسی‌پور و محمدابراهیم باسط، تهران، انتشارات سمت.

بازمانده‌هایی از فرهنگ دوران جاهلی در تمدن اسلامی (۱۳۹۶)، ادوارد وسترمارک، ترجمه علی بلوکباشی، تهران، انتشارات جاوید

پیدایش ناسیونالیسم ایرانی: نژاد و سیاست بی‌جاسازی (۱۳۹۸)، رضا ضیاء‌ابراهیمی، ترجمه عباس مخبر، تهران، نشر مرکز

هویت ایرانی؛ از دوران باستان تا پایان پهلوی (۱۳۹۷) احمد اشرف، ترجمه حمید احمدی، تهران: نشر نی

زنان سیلو و مردان بی‌ریش (۱۳۹۶) افسانه نجم‌آبادی، ترجمه ایمان واقفی و آتنا کامل، تهران: نشر تیسرا

تاریخ ایران مدرن (۱۳۹۸) پرواند آبراهامیان، ترجمه محمدابراهیم فتاحی، تهران: نشر نی.

مرگ گذشته (۱۳۸۶) جان هرولد پلام، ترجمه عباس امانت، تهران: نشر اختران